

Document complementari del Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona, aprovat en data 3 de febrer de 2022, per a la gestió de projectes vinculats al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, finançats amb els fons europeus anomenats Next Generation, de conformitat amb el que preveu l'article 6 de l'Ordre HPF/1030/2021, de 29 de setembre.

Revisió	Data	Descripció
0	17 maig de 2022	Aprovació
1	28 de novembre de 2023	Actualització/Revisió

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. REFORÇ DE MECANISMES PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ I CORRECCIÓ DEL FRAU, LA CORRUPCIÓ I ELS CONFLICTE D'INTERÈS.	5
3. AUTOAVALUACIÓ	6
4. AVALUACIÓ DE RISCOS	6
5. MESURES I INSTRUMENTS PER A PREVENIR, DETECTAR, CORREGIR I PERSEGUIR EL FRAU, LA CORRUPCIÓ I EL CONFLICTE D'INTERESSOS: EL CICLE ANTIFRAU.	9
5.1. PREVENCIÓ.....	9
5.2. DETECCIÓ	12
5.3 CORRECCIÓ.....	14
5.4 PERSECUCIÓ.....	16
6. ACCIONS DE DIFUSIÓ I INFORMACIÓ SOBRE EL PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT I EL DOCUMENT COMPLEMENTARI DE B:SM.....	17
7. APROVACIÓ I ENTRADA EN VIGOR	17
8. SISTEMA DE REVISIÓ,SEGUIMENT I ACTUALITZACIÓ	17
ANNEX I: CODI ÈTIC I GUIA DE COMPORTAMENTS DESITJATS B:SM.....	18
ANNEX II: TEST D' AUTOAVALUACIÓ	19
ANNEX III: MATRIU DE RISCOS ESPECÍFICS FONTS NG B:SM (ORDRE HPF/1030/2021, DE 29 DE SETEMBRE).....	19
ANNEX IV: CATÀLEG D'INDICADORS (BANDERES VERMELLES)	22
ANNEX V: INDICADORS PROPIS DE SEGUIMENT DELS RISCOS RELATIUS ALS FONTS NG	22
ANNEX VI: CONTROLS I PLANS D'ACCIÓ.....	25
ANNEX VII: SEGREGACIÓ DE FUNCIONS EN PROCESSOS CLAU.....	28
A. PROCÉS DE GESTIÓ, CONTROL I PAGAMENT.....	28
B. PROCESSOS DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA.....	28
B.1.- TAULA DE CONTRACTACIÓ (TDC):.....	28
B.2.- TAULA DE CONTRACTACIÓ DELEGADA (TDCD)	29

1. INTRODUCCIÓ

El Next Generation EU (NGEU) és un instrument extraordinari per a la recuperació d'Europa, dotat amb més de 750.000 milions d'euros (preus del 2018), per executar en el període 2021-2026. L'objectiu és fer front als reptes derivats de la pandèmia de la COVID-19, mitgant els seus efectes, i accelerar els processos de transició ecològica i transformació digital, per construir l'Europa de les futures generacions.

Així, el Pla Next Generation EU (NGEU) es compon de dos instruments financers: el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) i el REACT-EU, que són complementaris a la resta de recursos previstos en el pressupost de la UE (per exemple, els coneguts fons de la política de cohesió).

El Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), la peça angular del Next Generation EU, és l'instrument financer temporal amb més volum - repartirà fins a un màxim de 312.500 milions d'euros en subvencions (59.168 milions d'euros per a Espanya) i 360.000 milions d'euros en préstecs - que neix amb els objectius de mitigar l'impacte econòmic i social derivat de la pandèmia de la COVID-19 i de transformar l'economia i la societat europea, aprofitant les oportunitats de transició verda i digital i les inversions públiques connexes en els Estats membres., perquè la Unió Europea esdevingui més sostenible, digital i resilient.

El Reglament (UE) 2021/241 del Parlament i del Consell de 12 de febrer de 2021 pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència defineix l'execució en règim de gestió directa, de conformitat amb les normes pertinents adoptades en virtut de l'article 322 del TFUE, en particular el Reglament Financer (UE, Euratom) 2018 i el Reglament (UE, Euratom) 2020/2092 del Parlament Europeu i del Consell. Aquest plantejament comporta el disseny d'instruments específics i l'adaptació dels procediments al marc que es defineix. Així, la Comissió Europea és directament responsable de totes les etapes d'execució del programa, des de l'avaluació dels plans presentats fins a la realització dels pagaments, així com del control de l'execució dels programes.

Per altra banda, dins dels plans que han elaborat els 27 estats membres de la Unió Europea per acollir-se al Pla de Recuperació per a Europa Next Generation EU, el Consell de la UE va aprovar el 13 de juliol de 2021 el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència espanyol (PRTR). Aquests plans estableixen les prioritats d'inversió i reforma i els corresponents paquets d'inversió a finançar a través del mecanisme, amb un desemborsament de l'ajuda a terminis en funció dels progressos realitzats i sobre la base de criteris de referència predefinits.

Amb la finalitat de fer efectives les iniciatives plantejades en el PRTR en el termini definit -entre 2021 i 2026-, les Administracions Públiques han d'adoptar múltiples mesures, entre les quals es troben l'adaptació dels procediments de gestió i el model de control, juntament amb la configuració i desenvolupament d'un Sistema de Gestió que faciliti la tramitació eficaç de les sol·licituds de desemborsament als Serveis de la Comissió Europea, conforme als estàndards requerits, tant des del punt de vista formal com operatiu. Així mateix, els Estats membres -en la seva condició de beneficiaris o prestataris de fons en el marc del Mecanisme-, adoptaran totes les mesures adequades per a protegir els interessos financers de la Unió i vetllar perquè la

utilització dels fons en relació amb les mesures finançades pel Mecanisme s'ajusti al Dret aplicable de la Unió i al nacional. En particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos, així com respecte l'exigència d'establir un sistema de control eficaç i eficient que permeti recuperar els imports abonats erròniament o utilitzats de manera incorrecta.

Aquest Pla incorpora una agenda d'inversions i reformes estructurals que s'interrelacionen per assolir objectius transversals: avançar cap a un país més verd, digital, cohesionat i igualitari; i s'estructura en 4 eixos principals, 10 polítiques palanca i 30 components.

Els 4 eixos transversals a través dels quals es distribueixen els fons europeus són: transició ecològica, transformació digital, cohesió social i territorial i igualtat de gènere, i es projecten a 10 polítiques palanca, de gran capacitat d'arrossegament sobre l'activitat i l'ocupació ja a la primera fase del Pla, amb l'horitzó 2023, per impulsar la recuperació econòmica a curt termini i donar suport a un procés de transformació que augmenti la productivitat i el creixement potencial de l'economia.

Aquestes deu palanques recullen els 30 components que articulen els projectes coherents d'inversions i reformes per modernitzar el país. Encara que la majoria tenen caràcter horitzontal, per al conjunt de l'economia, alguns estan específicament dirigits a impulsar la modernització de sectors tractors, com el comerç, el turisme, l'agroalimentari, la salut, l'automoció o les administracions públiques.

Per tot això, el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública del Govern d'Espanya ha aprovat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (d'ara endavant OM de Gestió, o directament OM), en la qual, s'estableixen les directrius per a garantir el compliment coordinat dels requeriments establerts per la normativa comunitària per a l'execució del PRTR, sent un d'ells el reforç de mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau la corrupció i els conflictes d'interessos.

Així, en virtut de l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, disposa el següent: “
...Amb la finalitat de donar compliment a les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 241/2021 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021 imposa en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió com a beneficiaris dels fons de l'MRR, tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures dels PRTR haurà de disposar d'un Pla de mesures antifrau (PMA) que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.”

En data 3 de febrer de 2022, l'Ajuntament de Barcelona, per acord de la seva Comissió de Govern, va aprovar el seu Pla de Mesures Antifrau- subjecte a la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió, al Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes

financeres aplicables al pressupost general de la Unió (en endavant, Reglament Financer de la UE), així com a la Llei 11/2021, de 9 de juliol, de mesures de prevenció i lluita contra el frau fiscal per a la gestió de projectes vinculats al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), finançats amb fons europeus anomenats *Next Generation*, de conformitat amb el que preveu l'art. 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre. Segons disposa l'apartat 2 del Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona, de conformitat amb l'article 1.2 de la referida Ordre, aquesta també es fa extensiva, amb diferents obligacions, a totes les entitats del sector públic, d'acord amb l'article 2.1 de la Llei 40/2015, de 1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, i a qualssevol altres agents implicats en l'execució del PRTR com a perceptors de fons de la Unió Europea.

En aquest sentit, el Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona és aplicable a l'àmbit de l'Ajuntament de Barcelona i de les entitats municipals vinculades al Ajuntament i que en depenen de qualsevol àmbit (organismes autònoms, entitats públiques empresarials, societats mercantils municipals o amb participació municipal majoritària i consorcis, fundacions i associacions dependents de l'Ajuntament de Barcelona), i, en conseqüència, a B:SM com a ens instrumental del mateix.

Així doncs, aquest document, i les seves corresponents actualitzacions, es va elaborar i aprovar com a complement del Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona, esdevenint el present document una revisió del mateix, ateses les característiques específiques de Barcelona de Serveis Municipals, S.A., implicada en l'execució de projectes finançats amb els Fons Next Generation.

Ampliem de forma explícita l'abast del nostre compromís d'integritat en relació amb l'ús i la gestió adequada dels fons públics europeus Next Generation i, a tal efecte, adoptem les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos recollits a l'Annex III.C de l'Ordre HPF/1030/2021, que provenen del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament financer) i la Directiva (UE) 2017/1371, de 5 de juliol del 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió.

2. REFORÇ DE MECANISMES PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ I CORRECCIÓ DEL FRAU, LA CORRUPCIÓ I ELS CONFLICTE D'INTERÈS

L'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, pretén protegir els interessos financers de la UE obligant les entitats decisores i executores a incorporar al seu àmbit intern de gestió i control els principis i criteris de gestió específics continguts a l'article 2 de l'Ordre, entre ells, el "*Reforç de mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès*".

En aquest sentit, l'Ordre ministerial referida estableix una sèrie de mesures tendents a reforçar els mecanismes ja existents a cadascuna de les organitzacions, perquè es faci un bon ús dels recursos financers procedents de la Unió Europea.

L'OM estableix la necessitat que els fons que es puguin percebre en aquest marc, es gestionin

adequadament i de conformitat amb totes les normes aplicables, és a dir, no només seguint totes aquelles normes relatives a la prevenció del frau i de la corrupció, sinó també les relatives a l'evitació de conflictes d'interessos. Aquest Document Complementari de Pla de Mesures Antifrau contempla el procediment a seguir en la línia de l'Ordre, pel que fa a la correcta gestió dels fons i la prevenció de situacions no desitjades, com detectar-les, corregir-les i mitigar-ne el seu risc d'ocurrència en el temps.

Per això, primer de tot, cal dur a terme una autoavaluació dels mecanismes de que disposa B:SM per prevenir, detectar i reaccionar davant el frau, la corrupció i el conflicte d'interessos, i, a partir d'aquí, definir i establir aquelles mesures de reforç específiques que correspongui en relació a la gestió dels Fons Europeus.

3. AUTOAVALUACIÓ

L'art. 6.2. de l'Ordre HPF 1030/2021, de 29 de setembre estableix que, “ a l'efecte d'aconseguir una homogeneïtat en el disseny d'aquestes mesures per part dels participants, i sens perjudici de l'aplicació de mesures addicionals atenent les característiques i els riscos específics de l'entitat de què es tracti, es recull a l'annex

II.B.5 un qüestionari d'autoavaluació relativa a l'estàndard mínim”.

Per això, en compliment de l'establert al referit precepte, B:SM ha emplenat un qüestionari d'auto diagnòstic, com anàlisi preliminar amb el resultat que s'adjunta como **Annex II** d'aquest document.

Tenint en compte que aquest qüestionari és recomanable de realitzar-lo almenys una vegada a l'any, en el marc de la verificació sobre l'acompliment i evolució de la funció de control, i de conformitat amb els estàndards mínims que disposa l'article 2.4 de l'Ordre HPF 1030/2021, de 29 de setembre, B:SM ha procedit a la realització de l'auto diagnòstic durant el mes d'octubre de 2023 d'acord amb el formulari inclòs a l'annex esmentat de l'Ordre.

4. AVALUACIÓ DE RISCOS

Al marge del sistema genèric de valoració de riscos de compliment de l'organització, de forma proactiva, B:SM ha realitzat l'avaluació de risc de frau, corrupció i conflicte d'interessos, en relació amb els Fons Europeus *Next Generation*, com l'eina de prevenció i el mitjà idoni per tal de detectar possibles febleses i amenaces.

Segons disposa l'article 6.5.c de l'Ordre de gestió del PRTR, dins l'elaboració d'un Pla de mesures antifrau s'ha de preveure “...la realització, per l'entitat de què es tracti, d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i la seva revisió periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal ”, per la qual cosa sembla que l'avaluació de riscos està limitada al fenomen del frau sense incloure els altres tres riscos – la corrupció, els conflictes d'interessos i el doble finançament – als quals fa referència el Reglament de l'MRR.

En aquest mateix sentit, també l'article 6.4 de l'Ordre de gestió del PRTR fa referència exclusivament al frau quan preveu com a activitat obligatòria per a les entitats gestores l'avaluació de riscos:

“Es configuren com a actuacions obligatòries per als òrgans gestors, l'avaluació de risc de frau, l'emplenament de la Declaració d'Absència de conflicte d'interessos (DACI) i la disponibilitat d'un procediment per abordar conflictes d'interessos.”

No obstant això, l'eina d'avaluació proposada en aquesta Guia, o matriu de riscos, comprèn els quatre riscos que afecten l'execució del Mecanisme i respecte als quals cal adoptar mesures de prevenció i detecció.

Adicionalment, poden trobar-se indicadors de risc a la matriu que identifiquen situacions o fets que podrien enquadrar-se fora dels anteriors quatre riscos, o bé que podrien entendre's inclosos en aquests últims en un sentit ampli, ja que poden derivar, sota determinades circumstàncies i de forma directa o indirecta, en frau, corrupció, conflicte d'interessos o doble finançament.

Com una primera aproximació a l'avaluació de riscos, i per facilitar la comprensió dels objectius que es pretenen assolir, s'efectuen els comentaris preliminars següents:

- a) Es recomana la utilització dels models d'avaluació de riscos que ja estiguessin implementats per les entitats decisores i executores als seus sistemes interns de control, especialment en aquells casos en què hagin participat en la gestió de fons de la Unió Europea de gestió compartida.
- b) L'elaboració d'un model d'avaluació de riscos requereix un equip avaluador multidisciplinari que conegui en profunditat els processos de l'entitat i de manera objectiva i independent. L'equip d'avaluació ha d'incloure personal de diferents departaments de l'entitat amb responsabilitats diferents. En aquest sentit, es recomana també que l'avaluació no sigui externalitzada, ja que es requereix un bon coneixement dels sistemes i els processos de l'entitat en qüestió, i en fer-ho, es perd immediatesa, atès que les solucions poden ser implementades amb més agilitat i rapidesa pels empleats públics, i aquests darrers mostraran més grau d'implicació.
- c) Es recomana que l'ús de l'eina d'avaluació es faci inicialment i, com a norma general, es revisi amb una freqüència, almenys, anual.

Tanmateix, s'haurà de procedir immediatament a una revisió de les debilitats detectades al sistema i a una revisió de les parts pertinents de l'autoavaluació si concorren qualsevol dels quatre riscos anteriorment esmentats o si es produeixen canvis significatius (modificacions normatives, reorganització administrativa, canvis tecnològics, etc.) a l'entorn de l'entitat.

En tot cas, l'entitat o organització en qüestió podrà decidir revisar-ne l'autoavaluació només cada dos anys si el nivell dels riscos identificats és molt baix i durant l'any anterior no es va informar de casos de frau, corrupció, conflictes d'interès o doble finançament.

- d) Des d'una perspectiva integral, el sistema de gestió de riscos ha de contemplar els procediments de prevenció, detecció i de resposta als riscos que afectin els fons procedents del Mecanisme. Així mateix, és un instrument que permet avaluar l'efectivitat i les debilitats dels controls interns de gestió, per la qual cosa permet revisar els sistemes de control intern establerts.
- e) Els resultats de les auditories i controls també seran tinguts en compte a l'hora de realitzar les avaluacions abans esmentades, amb vista a incorporar nous riscos o nous controls que minimitzin les possibilitats que es produeixin i evitin la seva repetició.

És per tot l'abans referit que s'han tornat a avaluar els riscos més freqüents en els processos clau de l'execució (mapa de riscos), com escenaris potencials de frau, sent valorats en funció de la seva severitat (impacte) i incidència (probabilitat), i categoritzant-los en funció del seu nivell (baix, mig, alt) en aquesta primera revisió del Document Complementari del Pla Antifrau de B:SM després del monitoreig realitzat durant l'any transcorregut, d'ençà la seva aprovació al maig del 2022.

A l'**Annex III** es trasllada el resultat de l'avaluació de riscos realitzada en la corresponent matriu de riscos específics dels Fons NG. Aquesta avaluació de riscos que com bé hem esmentat es revisarà anualment, també es veurà modificada: ja sigui en el moment que es detecti cap cas de frau; o bé quan hi hagi canvis significatius tant en els procediments com en el personal, respectant en tot cas el model d'integritat.

L'esmentat procés de revisió implicarà una comprovació en la implementació del Pla, on es verificarà alhora el coneixement i l'existència de les banderes vermelles, i l'eficàcia dels controls establerts en quant a les mesures preventives, de detecció, correcció i execució del frau. D'igual forma, també es portarà a terme un nou informe d'autoavaluació anualment com l'efectuada d'inici, per tal d'avaluar el risc en conformitat amb el model proporcionat per la OM 1030/2021.

En aquest sentit, s'ha avaluat l'eficàcia dels controls prèviament implantats a B:SM respecte dels riscos mitjans detectats, i s'ha fet una nova proposta de plans d'acció per reduir aquests riscos mitjans i enfortir el control dels riscos de nivell mig existents. (Vegeu **Annex III** del Document).

Convé assenyalar que B:SM, en el moment d'aprovar la revisió d'aquest document es troba també en la fase final d'implementació del seu projecte de gestió integral de riscos de compliment amb el suport tècnic d'una consultoria de negoci externa. Aquest projecte, que ha tingut una durada aproximada de 15 mesos recolzat per l'Alta Direcció, ha vingut a avalar el ferm compromís amb la identificació, gestió, monitoreig i revisió del risc integral. És per això que, amb aquest nou projecte, el model de compliment de l'organització assoleix una nova fita, doncs ja contempla tres diferents matrius de riscos: les de compliment transversals; les específiques de riscos penals, incloent també els riscos associats a corrupció, frau i conflicte d'interès, tant per cada unitat de negoci com a nivell corporatiu i les relatives als Fons Next Generation.

5. MESURES I INSTRUMENTS PER A PREVENIR, DETECTAR, CORREGIR I PERSEGUIR EL FRAU, LA CORRUPCIÓ I EL CONFLICTE D'INTERESSOS: ELCICLE ANTIFRAU.

Tenint en compte tot l'exposat, els elements i mecanismes d'integritat que disposa B:SM, i que proposem implementar, es detallen i desenvolupen a continuació, escometent els principals riscos de frau de manera específica, tenint en compte les quatre etapes del cicle (Prevenició, Detecció, Correcció i Persecució):

5.1. Prevenició

- Cultura ètica

BS:M té com a propòsit *“Millorar la qualitat de vida de les persones generant experiències positives per a construir una Barcelona saludable i capdavantera”*.

La nostra visió és *“Ser una empresa de referència en la gestió pública de serveis de valor afegit de la que tots i totes ens sentim orgullosos i orgulloses”*.

Els valors que defineixen la nostra manera de fer són: *Compromís, Excel·lència, Proactivitat, Cooperació i Integritat*.

Es per això que el model de gestió ètica és quelcom intrínsec a l'entitat. Ja al juliol 2018 es va aprovar la política d'integritat on la Direcció de BSM estableixia el marc de referència de gestió emparat en el Sistema de Gestió Integral (SGI).

BSM considera que el Sistema de Gestió Integral (SGI) és una eina al servei del seu propòsit i visió, que integra criteris socials, ambientals, ètics i de bon govern en els seus processos, contribuint a la consecució dels objectius definits.

En aquest sentit, el 20 de desembre de 2021, el Comitè de Direcció de B:SM va aprovar el nou Codi Ètic, que és la pedra angular de la cultura corporativa de l'organització.

El Codi Ètic esdevé la clau de volta del Sistema d'Integritat i Compliment de B:SM i la guia de referència sobre la conducta esperada del col·lectiu de persones professionals que formem part del Grup B:SM, en l'exercici de les seves funcions i en les relacions amb els grups d'interès.

Així, en relació al frau, la corrupció i el conflicte d'interessos, el Codi Ètic de B:SM, que s'adjunta com **Annex I**, estableix específicament quins són els comportaments desitjats dels seus destinataris.

Alhora, en data de 17 de maig de 2022 es va aprovar el Document Complementaria del Pla de Mesures Antifrau de B:SM al qual B:SM s'hi va adherir via la Declaració Institucional de Compromís amb la Lluita contra el Fraude i la Corrupció. Es tracta d'un manifest que evidencia el compromís ferm de rebuig, lluita i denúncia contra el frau i qualsevol tipus de corrupció o conflicte d'interessos contrari als principis d'integritat, imparcialitat, objectivitat, de conformitat amb la declaració en el mateix sentit efectuada per l'Ajuntament de Barcelona en data de 3 de febrer de 2022.

- Formació i conscienciació.

Així mateix, amb l'aprovació del nou Codi Ètic el passat 20 de desembre de 2021, es van planificar accions divulgatives i formatives per a tot el personal de l'organització, que actualment estan en curs.

La formació sobre el Codi Ètic és de caràcter obligatori i preveu una prova d'avaluació que cal superar. Aquesta formació forma part del *Welcome Pack* que s'entrega a les noves incorporacions, i està adreçada a tots els nivells jeràrquics de l'organització.

La informació i la formació esdevenen dues eines essencials en el desenvolupament de la cultura ètica de l'organització i, per tant, són mecanismes essencials de prevenció del frau, la corrupció i el conflicte d'interessos.

Aquestes accions formatives planificades i en curs, atesos els requeriments de l'OM, s'ampliaran per tractar de forma específica temes com: els conceptes, definició i exemples pràctics de frau, corrupció i conflicte d'interessos; les eines i mecanismes d'integritat que disposa B:SM contra el frau, la corrupció i gestió dels conflictes d'interès; i el contingut i finalitat del Pla Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona i el seu document complementari de B:SM.

En paral·lel, s'han elaborat materials formatius per impartir en diferents jornades de sensibilització en matèria de compliance a tot el personal, i en concret al personal implicat en el marc dels Fons Next Generation, així com continguts relatius al nostre Document Complementari del Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona i situacions concretes de conflicte d'interessos, frau i corrupció.

A més a més, B:SM es compromet a realitzar formacions periòdiques en lideratge ètic i en promoure les polítiques d'integritat corporatives.

- Avaluació dels riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos.

B:SM revisa anualment el seu Mapa de Riscos d'Integritat/Compliment, com l'eina que serveix per identificar aquells processos i activitats subjectes a més exposició al risc, quantificant la seva probabilitat i mesurant el dany potencial associat al fet que es produeixi. Els riscos descrits al Mapa inclouen situacions que, de produir-se, poden derivar en frau, corrupció o conflicte d'interessos.

A més, com s'ha exposat anteriorment, B:SM, de forma proactiva, també ha realitzat l'avaluació de risc de frau, corrupció i conflicte d'interessos en relació amb els Fons PRTR, seguint la mateixa metodologia implantada a l'Ajuntament de Barcelona, com eina de prevenció i com a mitjà per a detectar possibles febleses i amenaces recollida a l'**Annex III: Matriu de riscos específics Fons NG B:SM**. Aquesta avaluació, a partir d'ara, es revisarà cada any.

- Divisió de funcions i responsabilitats.

A B:SM es produeix un repartiment clar i segregat de funcions i responsabilitats tant en els

processos de gestió, control i pagament, com en els de contractació pública.

S'adjunta descripció de la segregació de funcions dels referits processos clau en l'**Annex VII**.

- Gestió dels conflictes d'interessos.

B:SM, de conformitat amb l'establert als apartats 1 i 2 de l'article 61 del Reglament Financer de la UE, ha definit procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès. En particular, disposa actualment de les següents eines implementades en relació a la gestió dels conflictes d'interès:

- El Codi Ètic de B:SM inclou com Annex una Guia de Comportaments desitjats, que inclou una conducta esperada davant un conflicte d'interessos i una declaració expressa de tolerància zero a la corrupció i el suborn, així com desenvolupa la política de regals i invitacions de l'organització (veure **Annex I**).
- Aplicació supletòria de l'article 8 del Codi Ètic de l'Ajuntament de Barcelona, relatiu al conflicte d'interessos.
- Habilitació d'un Canal Ètic per reportar possibles situacions de conflicte d'interessos.
- Formació específica en cultura, valors i conflicte d'interès a tots els empleats.
- Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI) a les Meses de Contractació designades per cada procediment de contractació pública, que signen tots els seus membres, així com l'Òrgan de Contractació, mitjançant la qual es posa de manifest que no existeix cap tipus de conflicte d'interès que pugui comprometre la integritat i imparcialitat durant el procediment i es manifesta el compromís de comunicar a l'Òrgan de Contractació qualsevol conflicte d'interessos que pugui produir-se durant el desenvolupament del procediment.

Aquesta DACI també s'estendrà, en el termini de 6 mesos, als experts que avaluin les ofertes/propostes presentades pels licitadors.

- Pla de formació i conscienciació en matèria de prevenció del conflicte d'interessos per a tot el personal de B:SM, en especial destinat a aquells que intervinguin en alguna de les fases del procés de contractació pública, fomentant l'adquisició i transferència de coneixements. Les accions de formació i conscienciació se centraran en la identificació i avaluació dels riscos, coneixement de les mesures i controls específics i l'actuació en cas de detecció de conflicte d'interessos.
- Els Plecs de Clàusules elaborades pel departament d'Assessoria Jurídica i Contractació de B:SM inclouen una clàusula relativa a les obligacions de l'adjudicatari del contracte, que detalla els principis ètics i regles de conducta als quals han d'adequar la seva activitat, com són, entre d'altres:

- *Abstenir-se de fomentar, proposar, promoure i dur a terme qualsevol mena de pràctica corrupta.*
- *Observar els principis, normes i cànons ètics propis de les activitats corresponents a les prestacions objecte del contracte.*
- *Denunciar, durant l'execució del contracte, les situacions irregulars que es puguin presentar en el procés de contractació.*
- *Comunicar immediatament a l'òrgan de contractació les possibles situacions de conflicte d'interessos.*
- *Respectar els principis de lliure mercat i de concurrència competitiva.*
- *No utilitzar informació confidencial, coneguda mitjançant la licitació o l'execució del contracte, per obtenir, directa o indirectament, un avantatge i benefici de qualsevol tipus en interès propi.*

5.2. Detecció

Les mesures de prevenció no poden proporcionar una protecció completa contra el frau, la corrupció i el conflicte d'interessos i, per tant, són necessaris sistemes per detectar a temps els comportaments que s'escapin de la prevenció.

En aquest sentit, les eines de detecció del frau detallades a l'Ordre HPF/1030/2021, de 29 de desembre, són:

- 1.- L'ús de bases de dades, eines d'anàlisi de dades o de puntuació de riscos.
- 2.- La definició i desenvolupament d'indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles), i la seva comunicació a les persones treballadores en situació de detectar-los.

B:SM prenent de referència el pla d'acció que a tal efecte s'estableix al Pla de Mesures de l'Ajuntament de Barcelona, ha elaborat el seu catàleg de banderes vermelles (red flags) i indicadors de risc, **Annexos IV i V** amb l'objectiu de desenvolupar-los, implementar-los i aplicar-los en el temps, per la millor detecció d'operacions amb sospites d'irregularitat.

Així, en els procediments que es tramiten en relació amb els Fons Next Generation, en l'exercici de les funcions de control de la gestió, es realitza una comprovació de les red flags que s'han definit als **Annexos IV i V**, de manera que es cobreixen tots els indicadors de possible frau, corrupció i conflicte d'interessos fixats.

En efecte, en aquests procediments es durà a terme una anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos mitjançant l'eina informàtica de *data mining*, amb seu a l'Agència Estatal d'Administració Tributària d'Espanya (AEAT), anomenada MINERVA (o qualsevol que la substitueixi al futur), de conformitat amb l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el PRTR. Aquest anàlisi permet analitzar les possibles relacions familiars o vinculacions societàries, directes o

indirectes, on pugui haver un interès personal o econòmic susceptible de provocar un conflicte d'interès, entre els participants del procediment i els licitadors presentats. De fet, consisteix en iniciar un procediment d'anàlisi *ex ante* del risc de conflicte d'interès, per tal de donar compliment als requeriments en l'àmbit de prevenció, detecció i correcció del conflicte d'interès que s'exigeix als estats beneficiaris del MRR.

3.- L'establiment de mecanismes adequats i clars per informar de les possibles sospites de frau pels qui els hagin detectat.

En aquest sentit, menció apart mereix el Canal Ètic de B:SM. Aquest Sistema Intern d'Informació suposa una vital eina de detecció del frau. Es va posar en funcionament l'any 2017, com a canal de comunicació de consultes i suggeriments relacionats amb el Codi Ètic, però també com a canal per a comunicar qualsevol indicatiu d'irregularitat que estigués relacionada amb un incompliment del Codi esmentat.

El nostre Sistema Intern d'Informació ha estat recentment actualitzat, de conformitat amb la normativa europea, per tal de garantir la confidencialitat i permetre l'anonimat de la persona informadora a l'hora de comunicar fets, situacions o conductes contràries a la normativa o al Codi Ètic, entre les quals es troben la mala gestió, l'ús incorrecte de recursos públics, el frau i la corrupció.

Les comunicacions es poden transmetre a través del següent enllaç: <https://bsm.canaletico.cat/>, oralment, a través del correu electrònic compliance@bsmsa.cat, o bé via telefònica en el número de telèfon següent:

938 292 138 (en horari de dilluns a divendres, de 9.00 a 18.00hores).

L'òrgan gestor d'aquest Canal és la Unitat de Compliance i Transparència de B:SM

D'altra banda, en els procediments de contractació pública també s'adoptaran mesures de seguiment i actualització de la informació prèviament manifestada a les DACI.

Paral·lelament, B:SM en el marc del seu procés de revisió del present Pla Antifrau, ha elaborat tot un seguit " *d'Indicadors propis de seguiment dels riscos relatius als Fons NG*", els resultats dels quals es reportaran en les reunions periòdiques de la Comissió de Bon Govern, com a **Annex V**.

Davant la detecció d'una bandera vermella, B:SM ha desenvolupat un procediment de *reporting*, al marge de l'ús del Sistema Intern d'Informació, pel bon monitoreig de les mencionades banderes, tal i com es reflecteix a sota:

LLISTA DE COMPROVACIÓ BANDERES VERMELLES

Procediment (identificació de l'expedient):

Data de formalització:

Descripció de la bandera vermella	¿S'ha detectat en el procediment alguna bandera vermella de les definides per l'entitat?			Observacions	Mesures adoptades o a adoptar
	Sí	No	No aplica		

A Barcelona, a de de 20....

Persona responsable:

Signatura:

Càrrec:

GOBIERNO DE CATALUÑA

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

5.3 Correcció

L'article 6.6 de l'Ordre HPF 1030/2021, de 29 de desembre, preveu el procediment de comunicació i correctiu a aplicar en el cas que es detecti un possible frau o sospita fundada.

Una vegada detectat un cas de presumpte frau i notificat d'acord amb els procediments establerts en el sistema de comunicació (alineat amb els requisits de la Comissió Europea i amb els requisits interns), l'òrgan, ja sigui gestor o de control, que el descobreixi ho comunicarà de la forma més urgent possible i sempre que en deixi la deguda constància, a la Unitat Ètica, que serà l'encarregada de decidir si considera que cal obrir una recerca, diligència reservada, conforme estableix l'apartat b) iv. C) de l'Annex III.C de l'OM i, si escau, d'emprendre la recuperació dels imports indegudament percebuts, fruit de la corresponent investigació i l'acció

GOBIERNO DE ESPAÑA

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

penal per tal de depurar les responsabilitats que se'n derivi.

En funció de les especificacions de l'article 6.6 de l'OM de Gestió, una vegada es detecti un possible frau o sospita fundada, B:SM.SA, i en concret els òrgans gestors, hauran de seguir els següents passos obligatoris:

1. Avaluació i classificació del frau
2. Revisió, suspensió i/o cessament d'activitat

S'avaluarà de forma immediata la incidència del frau secundant-se, entre d'altra documentació, dels informes d'avaluació, aportats per qualsevol intervingent en la seva justa mesura.

Cal destacar que la detecció d'un possible frau, o la seva sospita fundada, comportarà la suspensió immediata de l'actuació que fos finançada amb el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

3. Sistema de comunicació

B:SM.SA, a través de la unitat ètica, es compromet a notificar en el més breu termini possible la detecció de possible frau, o la seva sospita fundada tant a les entitats interessades com als organismes implicats en la realització de les actuacions.

Les entitats interessades seran per aquest ordre, els ens anticorrupció i antifrau de l'Ajuntament de Barcelona, el Servei Nacional de Coordinació Contra el Fraude (SNCA), l'OLAF, la Fiscalia i els Tribunals competents, essent els organismes implicats com l'entitat executora l'Ajuntament de Barcelona i els òrgans gestors.

El sistema de comunicació de B:SM.SA, en tot allò relacionat amb les mesures a adoptar per a la correcció, inclou:

- i. Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'Ajuntament de Barcelona. En aquest cas, B:SM.SA com a entitat vinculada a l'executora, comunicarà l'assumpte a l'executora.
- ii. Denunciar, si fos el cas, els fets a les Autoritats competents, al SNCA per a la seva valoració i eventual comunicació a la OLAF.
- iii. Iniciar una informació reservada per a depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
- iv. Denunciar els fets davant la Fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns, mitjançant l'elaboració d'un Informe jurídic de la Conselleria que recolzi la decisió d'elevat el cas a instàncies judicials.

Per això, B:SM.SA haurà de revisar tots aquelles actuacions o línies d'acció que hagin pogut estar exposades a aquest, i sotmetre a verificacions addicionals independents dels expedients de contractació de les empreses del Grup, en la mesura que sigui possible, així com tota la documentació relacionada amb els mateixos que hagi pogut aportar els intervingents i, en tot cas, retirar aquells afectats pel frau i finançats o a finançar pel Mecanisme.

Tenint en compte tot l'anterior, de l'avaluació de riscos se'n poden derivar dos tipus de controls:

1. Controls preventius o *ex ante*, que estan orientats a impedir que les situacions de frau,

corrupció, conflicte d' interessos o doble finançament puguin ocórrer.

2. Controls de detecció o *ex post* (alertes o banderes vermelles) que estan dirigits a identificar situacions de frau, corrupció, conflictes d'interès o doble finançament el més ràpid possible, després que s'hagin produït, amb la finalitat de mitigar els danys.

5.4 Persecució

Així mateix, B:SM, aplicarà, amb les corresponents adequacions com a societat mercantil pública, el procediment de reacció que elabori l'Ajuntament de Barcelona davant la detecció de potencials casos de frau, corrupció i conflicte d'interessos o meres sospites sobre els mateixos.

Aquest procediment, segons l'Ordre ministerial en el seu art.6.6, disposarà:

- a) Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, que en aquest cas, serà aquesta la que li comunicarà a l'entitat decisora), que comunicarà l'assumpte a l'autoritat responsable.
- b) Denunciar, si escau, els fets punibles a les autoritats públiques competents. Si fos el cas, B:SM denunciarà tant a les autoritats públiques competents, al Servei Nacional de Coordinació Antifrau, SNCA, per la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
- c) Incoar un expedient disciplinari o iniciar informació reservada de conformitat amb el procediment establert a l'organització per depurar responsabilitats
- d) Denunciar els fets davant la Fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns. B:SM denunciarà els fets quan sigui procedent davant el Ministeri Fiscal i els Tribunals que per raó de competència correspongui.

Una vegada concloua la investigació per part de les autoritats competents, o transferida a les autoritats pertinents per al seu seguiment, es revisarà exhaustivament qualsevol procés o procediment relacionat amb el frau potencial o provat, la totalitat dels expedients inclosos en aquesta operació i/o de naturalesa econòmica anàloga, així com els sistemes de control intern.

A més, es revisaran els informes del resultat del test d'autoavaluació relacionat amb les mesures antifrau (**Annex II**). Aquesta revisió ha de ser objectiva i autocrítica, i en cooperació amb les autoritats responsables de la investigació i en compliment de la llei, així com amb les autoritats judicials, especialment pel que fa a la conservació dels arxius en un espai segur i a les garanties de la seva transferència en cas de canvis al personal. Com a resultat de la revisió, s'exposaran conclusions respecte als punts febles detectats i les lliçons apreses, amb accions clares per establir els mecanismes oportuns, responsables i terminis rigorosos.

6. ACCIONS DE DIFUSIÓ I INFORMACIÓ SOBRE EL PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT I EL DOCUMENT COMPLEMENTARI DE B:SM

El Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona i aquest Document Complementari, han estat objecte d'accions de difusió, formació i informació a tot el personal, especialment a les unitats gestores (departaments) mitjançant les següents accions planificades:

- 1.- Publicació al Portal de Transparència de la web de B:SM.
- 2.- Publicació al Portal de l'empleat de B:SM.
- 3.- Inclusió a les accions formatives periòdiques de B:SM.

Es posarà l'accent principalment en la difusió de noves incorporacions o canvis derivats de la revisió del Pla.

7. APROVACIÓ I ENTRADA EN VIGOR

Aquest document antifrau va ser aprovat pel Comitè de Direcció de B:SM el 17 de maig del 2022, com a complement del Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Barcelona, aprovat per acord de la Comissió de Govern en data 3 de febrer de 2022, per a la gestió de projectes vinculats al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, finançats amb els Fons Europeus *Next Generation*, de conformitat amb el que preveu l'article 6 de l'OM. En virtut dels recents canvis organitzatius a l'entitat, sent aquesta una de les causes contemplades a la norma per la seva eventual revisió, ha estat ratificat pel Comitè de Direcció de B:SM i aprovada la present revisió en data de 28 de novembre de 2023.

Com a millores, s'ha tornat a avaluar el diagnòstic de conflicte d'interès, s'han redefinit les banderes vermelles o indicadors de risc de compliment, i s'ha actualitzat el respectiu mapa de riscos amb els corresponents controls i plans d'acció (**Annex VI**).

Així, doncs, partir de la seva revisió, aquest document entra en vigor i, per tant, modifica l'anterior, sent d'aplicació a tots els projectes que B:SM, amb independència de la data d'inici, desenvolupi en execució i durant la vigència del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR).

8. SISTEMA DE REVISIÓ, SEGUIMENT I ACTUALITZACIÓ

Aquest document es revisarà anualment i actualitzarà de conformitat amb les exigències normatives previstes, i en consonància amb les revisions que l'Ajuntament de Barcelona faci del seu Pla de Mesures Antifrau.

A Barcelona, 28 de novembre de 2023

ANNEX I: CODI ÈTIC I GUIA DE COMPORTAMENTS DESITJATS B:SM

<https://transparencia.bsmsa.cat/sites/transparencia/files/Media/Files/2022-05/Codi%20%C3%88tic%20BSM%20-%20Cat.pdf>

ANNEX II: TEST D' AUTOAVALUACIÓ

En aquest Annex s'inclou el resultat de l'autoavaluació de B:SM, de conformitat amb el previst en l'article 6.2 segon paràgraf de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre. B:SM ha realitzat el "Test de Conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció" relatiu a l'estàndard mínim (Annex II.B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre):

Nivell de compliment				
(4 Punts equival a màxim compliment i 1 Punt al mínim)				
	4	3	2	1
1. Es disposa de un «Pla de mesures antifrau» que li permeti a l'entitat executora o a l'entitat decisora garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos?				
2. Es constata l'existència del corresponent «Pla de mesures antifrau» en tots els nivells d'execució?				
<u>Prevenció</u>				
3. Disposa de una declaració, al més alt nivell, on es compromet a lluitar contra el frau?				
4. Es realitza una autoavaluació que identifiqui els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat que ocorrin i es revisa periòdicament?				
5. Es difon un codi ètic i s'informa sobre la política d'obsequis?				
6. S'imparteix formació que promogui l'Ètica Pública i que faciliti la detecció del frau?				
7. S'ha elaborat un procediment per tractar els conflictes d'interessos?				
8. S'emplena una declaració d'absència de conflicte d'interessos per tots els intervinents?				

<u>Detecció</u>				
9. S'han definit indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) i s'han comunicat al personal en posició de detectar-los?				
10. S'utilitzen eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos?				
11. Existeix algun canal perquè qualsevol interessat pugui presentar denúncies?				
12. Es disposa d'alguna Unitat encarregada d'examinar les denúncies i proposar mesures?				
<u>Correcció</u>				
13. S'avalua la incidència del frau i es qualifica com sistèmic o puntual?				
14. Es retiren els projectes o la part dels mateixos afectats per el frau i finançats o a finançar per el MRR?				
<u>Persecució</u>				
15. Es comuniquen els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora, a l'entitat decisora o a l'Autoritat Responsable, segons escaigui?				
16. Es denuncien, en els casos oportuns, els fets punibles a les Autoritats Públiques nacionals o de la Unió Europea o davant la fiscalia i els tribunals competents?				
Punts subtotals.	44	6	6	0
Punts totals.	56			
Punts màxims.	64			

ANNEX III: MATRIU DE RISCOS ESPECÍFICS FONDS NG B:SM (ORDRE HPF/1030/2021, de 29 de setembre)

Núm.	Àmbit	Risc	Nivell de severitat	Nivell Incidència	NPR	Prioritat
1	Transversal	Implantació no uniforme de la cultura ètica a l'organització	10	1	10	BAIX
2	Transversal	Contractació directa, al marge del procediment de contractació que correspon per normativa	10	1	10	BAIX
3	Transversal	Conflicte d'interessos	10	3	30	MIG
4	Contractació	Limitació de la concurrència	10	1	10	BAIX
5	Contractació	Falsedat documental	10	1	10	BAIX
6	Transversal	Fraccionament fraudulent del contracte	10	1	10	BAIX
7	Transversal	Manipulació o falta d'objectivitat en la valoració tècnica i/o econòmica de les ofertes	10	1	10	BAIX
8	Transversal	Pràctiques Anticompetitives o col·lusòries	10	1	10	BAIX
9	Transversal	Manca de control i seguiment dels contractes signats	10	1	10	BAIX
10	Transversal	Manipulació/sostracció informació privilegiada	10	1	10	BAIX
11	Administració i Finances	Falta de segregació de funcions en el circuit de compres	10	1	10	BAIX
12	Administració i Finances	Falta de segregació de funcions en el manteniment i gestió del mestre de proveïdors	10	1	10	BAIX
13	Transversal	Manca d'integritat i capacitat dels proveïdors	10	1	10	BAIX

ANNEX IV: Catàleg d'indicadors (banderes vermelles)

Els indicadors per a la detecció dels conflictes d'interès, frau i corrupció recollits en aquest document complementari del PMA de l'Ajuntament de Barcelona, han estat elaborats seguint la guia pràctica de l'OLAF (Oficina Europea de Lluita Contra el Fraude; òrgan dependent de la Comissió Europea) en aquest àmbit.

B:SM es compromet a comunicar (i revisar anualment) aquest catàleg a tot el personal en posició de detectar riscos de frau. En particular, totes les persones la funció de les quals inclogui la supervisió de les activitats dels beneficiaris (per exemple, les que realitzen verificacions documentals i sobre el terreny o un altre tipus de visites de seguiment) han d'estar familiaritzades amb aquests indicadors per nivells de riscos:

- **Manipulació d'ofertes:** Prometre el contracte a un determinat licitador forma del procés formal de licitació
 - Queixes dels licitadors i manca de control adequat en els procediments de licitació
 - Licitador exclòs per causes dubtoses o excés de declaració de procediments deserts
- **Riscos de fraccionament:** Per evitar una licitació es pot pretendre simular l'adquisició d'un determinat bé o servei en diferents lots d'import menor al llindar d'una licitació
 - Separació injustificada de les compres
 - S'aprecien dues o més adquisicions amb similar objecte efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència
 - Compres seqüencials just per sota dels llindars de publicitat de les licitacions
- **Risc d'incórrer en parcialitat derivada de situacions de conflictes d'interessos en els ajuts**
 - Tracte preferent a determinades sol·licituds
 - Pressions manifestes sobre altres membres del comitè
- **Risc d'aplicació dels fons a finalitats diferents a aquelles per als quals van ser concedits** (desviació d'objecte)
 - Fons que no atenen la finalitat o objectiu de les bases

- **Risc de doble finançament**
 - Diversos cofinançaments que financen la mateixa operació
 - Finançament no finalista i sense criteris de repartiment
- **Risc de falsedat documental**
 - Incorrecta informació presentada pels sol·licitants d'ajudes
 - Ocultació d'informació amb deure de remetre a l'Administració
 - Manipulació en la justificació de despeses (costos laborals ratejats incorrectament/o duplicats en diferents projectes)
- **Risc de pèrdua de la pista d'auditoria:** Manca de traçabilitat entre l'objecte i les evidències documentades
 - Incorrecta documentació de les operacions subvencionades
 - Imprecisió en la convocatòria de la forma de documentar les despeses
 - Imprecisió en la definició de despeses elegibles
 - Imprecisió en el mètode del càlcul dels costos
- **Conflicte d'interès:** Coincidència d'un interès personal amb un deure derivat d'una obligació
 - Acceptació contínua d'alts preus i treball de baixa qualitat etc.
 - Empleat encarregat de contractació sembla fer negocis propis pel seu compte
 - Excessiva socialització entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor
 - Acceptació contínua d'alts preus i treball de baixa qualitat etc.
 - Un empleat encarregat de la contractació no presenta declaració de conflicte d'interès
 - L'empleat encarregat de contractació declina l'ascens a una posició en la qual deixa de tenir participació en els procediments de contractació
- **Plecs rectors del procediment arranats a favor d'un licitador**
 - Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o serveis del contractista guanyador
 - Plecs amb clàusules no comunes o poc raonables
 - El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric

ANNEX V: Indicadors propis de seguiment dels riscos relatius als Fons NG

A continuació, es passa a detallar el seguit d'indicadors escollits per part de B:SM, en relació a les banderes vermelles assenyalades a l'**Annex IV**, que pretén suposar un nivell afegit de control de riscos a tot el personal subjecte de tractar i/o ser beneficiari dels Fons NG dins de la nostra organització:

- Indicador 1: Nombre i tipus d'accions informatives de difusió i promoció del Codi Ètic.

- Indicador 2: Disposició de l'informe d'anàlisi de riscos corresponent.

- Indicador 3: Nombre i tipus de cursos de formació programats i impartits, i nombre de participants en els cursos de formació.

- Indicador 4: Nombre i tipus de campanyes o d'accions informatives en matèria de frau i corrupció.

- Indicador 5: Nombre de DACI subscrietes.

- Indicador 6: Nombre de licitacions realitzades per BSM.

- Indicador 7: Nombre de licitacions per BSM per procediment urgent.

- Indicador 8: Nombre de licitacions de valor estimat superior a 40.000 € realitzades BSM.

- Indicador 9: Nombre de licitacions de valor estimat superior a 40.000 € amb consulta prèvia realitzades per BSM.

- Indicador 10: Nombre de comunicacions rebudes pel Canal Ètic de la BSM relatives a frau, corrupció o conflicte d'interessos.

- Indicador 11: Nombre de reunions de la Comissió de Codi Ètic.

- Indicador 12: Nombre de reunions del Comitè de seguiment de projectes/Meses de Contractació.

- Indicador 13: Data i document de la revisió del Pla/document mesures antifrau Fons PRTR.

- Indicador 14: Nombre d'investigacions efectuades per la Comissió de Bon Govern i Compliment relacionades amb el frau, la corrupció i el conflicte d'interès.

- Indicador 15: Nombre de comunicacions de l'òrgan de contractació a les autoritats de defensa de la competència.

ANNEX VI: CONTROLS I PLANS D'ACCIÓ.

Núm.	Àmbit	Risc
1	Transversal	Conflicte d'interessos
CONTROL EXISTENT		
<ul style="list-style-type: none"> - Verificacions per Intervenció Ajuntament. - Auditoria interna anual. - Publicació al Perfil del contractant de la Plataforma electrònica de contractació pública de la Generalitat de tots els contractes i les seves modificacions. - Publicació al portal de contractació electrònica de l'Ajuntament de tots els processos d'adjudicació. Presentació electrònica de les ofertes a tots els procediments. Verificació electrònica dia i hora presentació oferta, traçabilitat i invariabilitat de l'oferta durant tot el procés d'adjudicació 100% verificable. - Formalització de l'acta d'incompatibilitats de la Mesa de Contractació (DACI). - Existència de Canal Ètic on es poden comunicar qualsevol tipus d'irregularitat, dubte d'una possible situació de conflicte d'interès o conducta contrària al Codi Ètic. 		
CONTROL ADDICIONAL-PLA D'ACCIÓ		
<ul style="list-style-type: none"> - Identificació de possibles conflictes d'interès - Estendre la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interès (DACI) als experts que valoren les ofertes/propostes que presenten les empreses licitadores. - Promoció interna del Canal ètic per fomentar l'ús de la plataforma davant situacions de possible conflicte d'interès - Revisió i actualització del procediment de gestió dels Conflictes d'interessos. - Formació periòdica a totes les persones treballadores en la matèria de frau/corrupció/conflicte d'interessos, incloent-hi aspectes del Codi Ètic i del Canal ètic. 		

A) Terminis d'implantació i període d'actualització dels controls addicionals i plans d'acció:

Pla d'acció	Termini d'implantació	Estat d'assoliment	Període d'actualització
Planificació d'accions formatives obligatòries sobre el Codi Ètic.	6 mesos	Assolit	Anual
Realització de les formacions planificades sobre el Codi Ètic.	12 mesos	Assolit	
Planificació de comunicacions internes sobre el Codi Ètic i els canals per comunicar fets, situacions o conductes contràries al mateix.	6 mesos	Assolit	Anual
Realització de les comunicacions internes sobre el Codi Ètic i canals ètics.	12 mesos	Assolit	Trimestral
Planificació i realització d'accions formatives sobre els Conflictes d'interès.	12 mesos (en curs)	En procés d'implantació	Anual
Revisió i actualització del procediment de gestió dels Conflictes d'Interès.	12 mesos	Assolit	Anual
Difusió a tot el personal promotor de contractació del protocol intern per al control i seguiment dels contractes signats, inclosos els menors.	12 mesos	Assolit	Anual
Estendre la Declaració d'Absència de conflicte d'Interès (DACI) als experts que valoren les ofertes dels licitadors.	6 mesos	Assolit	
Identificació i definició d'indicadors específics de frau, corrupció i conflicte d'interès en la gestió dels Fons Europeus NG.	6 mesos (en curs)	En procés d'implantació	Anual
Elaborar i difondre procediment de correcció.	6 mesos (en curs)	En procés d'implantació	Semestral

Elaborar i difondre procediment de persecució.	6 mesos (en curs)	En procés d'implantació	Semestral
Elaboració Pla de difusió i comunicació del Pla de mesures antifrau.	6 mesos (en curs)	En procés d'implantació	Anual

ANNEX VII: SEGREGACIÓ DE FUNCIONS EN PROCESSOS CLAU

A) Procés de gestió, control i pagament.

La gestió econòmica i la supervisió dels processos financers correspon, generalment, a la Direcció econòmic-financera de B:SM, de la qual depenen tres unitats diferenciades – Administració i Comptabilitat, Tresoreria i Control de Gestió i Pressupost-, amb els seus corresponents responsables.

Administració i Comptabilitat té, entre d'altres, la funció de comptabilització de les factures dels proveïdors, prèviament aprovades pel departament promotor i que anteriorment s'han recolzat en una proposta autoritzada de despesa lligada a un expedient de contractació.

Tresoreria fa els pagaments a proveïdors, prèvia signatura de les persones apoderades. En el procés habitual, els pagaments a proveïdors els signen el cap de Tresoreria i la Sots Direcció general.

La Direcció econòmic financera disposa poders de signatura, que només utilitza en casos excepcionals justificats davant la impossibilitat d'obtenir una altra signatura.

Finalment, la unitat *Control de Gestió i Pressupost*, fa el seguiment pressupostari, garantint la disponibilitat de pressupost i analitzant les causes de les desviacions, en cas que es produeixin. Aquesta unitat no disposa de les funcions de control intern i auditoria, que són funcions atribuïdes a la Direcció de Planificació Estratègica i Gestió Integrada.

L'auditoria externa la porten a terme experts independents que són nomenats per l'Ajuntament de Barcelona

En definitiva, B:SM realitza un control intern financer permanent i, a més, disposa d'un pla d'auditories, tant internes com externes, obligatòries i voluntàries.

B) Processos de Contractació Pública.

S'apliquen tots els principis de la contractació pública -objectivitat, imparcialitat, eficiència en la despesa pública, igualtat de tracte i no discriminació, transparència i integritat-, recollits a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

B.1.- Taula de Contractació (TdC):

Els assumptes que es despatxen a la Taula de Contractació són tots aquells inicis, pròrrogues, modificacions, classificacions, adjudicacions, penalitzacions, confidencialitat, etc., d'expedients en que el seu Valor Estimat és igual o superior a 40.000€ (abans IVA).

Aquesta Taula es reuneix amb caràcter setmanal.

Les àrees són les encarregades de preparar la documentació jurídica corresponent (promotors) a cada tipus de procediment, en el cas

d'inicis/modificacions i pròrrogues d'expedients, prèviament validats per la Unitat de Control de Gestió i Pressupost i la Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació.

La responsable de la Unitat d'Assessoria Jurídica, un cop preparada la documentació jurídica, informa dels expedients que pujaran a la TdC de la setmana següent.

Abans de la celebració de la Taula, i una vegada informats els expedients de la Taula de la setmana, el Cap Unitat d'Administració Econòmica de Contractació remetrà el contingut de la TdCD a tots els seus membres.

En la data de la celebració de la TdC, es despatxen tots els expedients, un a un, amb els membres (inclosos si s'escau, els Directors corporatius convocats) per a la seva aprovació.

En el cas que no s'aprovi, els expedients d'inicis/modificacions/pròrrogues es retornaran a Assessoria Jurídica i Contractació per resoldre els aclariments, dubtes i informació complementària sol·licitada per la TdC, que en el seu cas, remetrà a l'àrea/divisió promotora per a la seva resolució.

Un cop la Taula disposa de tota la informació demanada, es reprèn el procés de validació. En el cas que la TdC desestimi iniciar, modificar o prorrogar l'expedient, aquest es denegarà i quedarà pel seu arxiu històric. La Cap d'Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació registrarà la seva no aprovació.

En el cas que s'aprovi l'expedient, sense la necessitat de fer aclariments, resoldre dubtes o aportar més informació, la Cap d'Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació registrarà la seva aprovació i les àrees/divisions promotores de l'expedient prepararan la documentació necessària per a *l'aprovació de l'inici d'expedient/pròrroga/modificació per l'Òrgan de Contractació (OC)*, per tal d'entrar a signatura a TdC.

L'Òrgan de Contractació disposa d'un termini establert per a signar els documents corresponents

B.2.- Taula de Contractació Delegada (TdCD)

Els assumptes que es despatxen a la Taula de Contractació són tots aquells inicis, pròrrogues, modificacions, classificacions, adjudicacions, penalitzacions, confidencialitat, etc., d'expedients en que el seu Valor Estimat és inferior a 40.000€ (abans IVA).

Aquesta Taula es reuneix amb caràcter setmanal.

Les àrees són les encarregades de preparar la documentació jurídica corresponent (promotors) a cada tipus de procediment, en el cas d'inicis/modificacions i pròrrogues d'expedients, prèviament validats per la Unitat de Control de Gestió i Pressupost i la Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació.

La responsable de la Unitat d'Assessoria Jurídica, un cop preparada la documentació jurídica, informa dels expedients que pujaran a la TdCD de la setmana següent.

Abans de la celebració de la Taula, i una vegada informats els expedients de la Taula de la setmana, el Cap Unitat d'Administració Econòmica de Contractació remetrà el contingut de la TdCD a tots els seus membres.

La Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació podrà *convocar* als Directors de les àrees/unitats promotores per a que compareguin en la celebració de la sessió de la Taula, amb indicació dels punts a tractar.

En la data de la celebració de la TdCD, es despatxen tots els expedients, un a un, amb els membres (inclosos si s'escau, els Directors corporatius convocats) per a la seva aprovació.

En el cas que no s'aprovi, els expedients d'inicis/modificacions/pròrrogues es retornaran a Assessoria Jurídica i Contractació per resoldre els aclariments, dubtes i informació complementària sol·licitada per la TdCD, que en el seu cas, remetrà a l'àrea/divisió promotora per a la seva resolució.

Un cop la Taula disposa de tota la informació demanada, es reprèn el procés de validació. En el cas que la TdCD desestimi iniciar, modificar o prorrogar l'expedient, aquest es denegarà i quedarà pel seu arxiu històric. La Cap d'Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació registrarà la seva no aprovació.

En el cas que s'aprovi l'expedient, sense la necessitat de fer aclariments, resoldre dubtes o aportar més informació, la Cap d'Unitat d'Assessoria Jurídica i Contractació registrarà la seva aprovació i les àrees/divisions promotores de l'expedient prepararan la documentació necessària per a *l'aprovació de l'inici d'expedient/pròrroga/modificació per l'Òrgan de Contractació (OC)*, segons les facultats delegades mitjançant poders atorgats per Direcció General, per tal d'entrar a signatura a TdCD.

L'Òrgan de Contractació disposa d'un termini establert per a signar els documents corresponents.